

לכבוד,

פרופ' רבקה כרמי

נשיאת אוניברסיטת בן-גוריון

פרופ' כרמי שלום רב,

אנו, חברי סגל אוניברסיטת בן גוריון, בעלי השקפות פוליטיות שונות ומגוונות, קראנו בעיון, אך גם בדאגה, את מכתבך האחרון לחברי הסגל בעניין מאמרו של דר' ניב גורדון ב"טיימס" של לוס אנג'לס.

אנו מעריכים הערכה רבה את מאמציך בגיוס תרומות לאוניברסיטה. עם זאת, עלינו לשוב ולהזכיר כי תרומות אלה הן תרומות האמורות להינתן **לאוניברסיטה**, כלומר למוסד אקדמי חופשי, שחרת על דגלו את חירויות הביטוי, בכלל, ואת החופש האקדמי בפרט.

נזכיר כי חוקת האוניברסיטה (החוקה והתקנון הכללי, יולי 2004), המשמשת נר לרגלינו, חרתה את כלליות האוניברסיטה ואת החופש האקדמי על דגלה. וכך נאמר בחוקה (סעיף 2):

"האוניברסיטה תהיה פתוחה לכל אדם, בלי הבדל גזע, דת, לאום או מין, ולא תפלה בפעולותיה שום אדם מטעמי גזע, דת, לאום, מין, או **השקפות פוליטיות**."

האוניברסיטה תהיה אמונה על שמירת **החופש האקדמי**". (הדגשות שלנו).

גם בקוד האתי של האוניברסיטה נאמרים דברים דומים. בסעיף 4 בקוד האתי נאמר:

"בנוסף לחירותם האקדמית נהנים חוקרי/חוקרות האוניברסיטה מכלל החירויות האזרחיות מהם נהנה כל אזרח במדינה, ובהם חירויות הביטוי וההתארגנות. האוניברסיטה אינה מגבילה חירויות אלה, אף אם לעתים יש לה עניין בהסדרתן (הסדרת הפגנות בתחום האוניברסיטה, למשל). חוקרים רשאים להביע את דעותיהם הפוליטיות או הדתיות ללא הפרעה, ורשאים לפעול למימושם בדרכים חוקיות, אך מבלי לנצל לשם כך את המשאבים שהאוניברסיטה מעמידה לרשותם לצרכי הוראה ומחקר."

דברים אלה חלים גם על חירויותיו האזרחיות של דר' ניב גורדון. זכותו האזרחית עומדת לו להביע את השקפותיו במאמר בעיתון, ואין לאיש זכות או סמכות לשלול ממנו זכות זו או לצמצמה. כל ניסיון מצידה של האוניברסיטה לפגוע בזכותו האזרחית של דר' גורדון להבעת השקפתו הפוליטית יהווה גם הפרה בוטה של עקרונות החופש האקדמי, ושל התחייבויות האוניברסיטה לשמירה על עקרונות אלה ועל אי-אפליה מטעמי השקפות פוליטיות.

מובן כי לחופש האקדמי יש גם גבולות, וגבולות אלה מנוסחים אף הם בקוד האתי של האוניברסיטה. אולם פרסום דעה בעיתון, תהא חריגה ככל שתהא, איננו פוגע בגבולות אלה. **פרסום מעין זה מהווה, כאמור, זכות יסוד המוקנית לאזרח ישראלי מתוקף חוקי היסוד במדינת ישראל.**

ברור לכל בר-דעת כי השקפותיו הפוליטיות של דר' גורדון, כמו השקפותיו הפוליטיות של כל מרצה אחר, אינן מחייבות את האוניברסיטה כמוסד, ואף אינן דורשות ממנה תגובה כלשהי. לאוניברסיטה כמוסד אין, ולא יכולות להיות, כל השקפות פוליטיות, שכן האוניברסיטה היא מוסד אקדמי כללי שבתוכו פועלים, בתנאי חירות מלאה, בעלי השקפות שונות, מגוונות וסותרות. התשובה הראויה לתורמים ולאחרים בעניינים כגון אלה היא כי האוניברסיטה איננה יכולה לקבל תרומות הניתנות תחת התניה או הטיה פוליטית כלשהי. תרומה הניתנת בתנאים המעוותים את כלליות האוניברסיטה וחירויותיה האקדמיות היא **תרומה שאינה אתית**, ואין לקבלה. אין האוניברסיטה יכולה להסכין עם איומים סמויים או גלויים מן הסוג הזה, שכן ברגע בו תיכנע

האוניברסיטה לתביעות פוליטיות כתנאי לקבלת תרומות יבוא עליה הקץ כמוסד חופשי וכללי שנאמנותו הראשונה היא למחקר ולהוראה בלתי מוטים.

השקפותיו של דר' גורדון הינן השקפות אופוזיציוניות, אך אין זה נכון שביטוי ממתג את האוניברסיטה כבלתי ראויה לתמיכה ממקורות כלשהם. ההיפך הוא הנכון. ביטוי הציבורי של השקפות אופוזיציוניות ממתג את האוניברסיטה – ואת החברה הישראלית בכללותה- כאתר של חירות אינטלקטואלית, אזרחית ופוליטית, הראוי לכל תמיכה מצידם של שוחרי החירות והדמוקרטיה ותהינה השקפותיהם אשר תהינה. אוניברסיטת בן-גוריון מצטיירת, כראוי לה, כמקום של תסיסה רעיונית, מחשבה ביקורתית ואזרחות פעילה, מקום בו ניתן לשמוע מגוון אמיתי של דעות והשקפות, ומוקד של פעילות אינטלקטואלית. אלו הם נכסים שאל לנו לזלזל בהם. לא פחות מכל תרומה מצידם של נדיבים, נכסי רוח אלה הם המקיימים אותנו והם העומדים בראש סדר העדיפויות הראוי לאוניברסיטה כמוסד חופשי וכללי להשכלה גבוהה. לטווח ארוך, יוקרתה של האוניברסיטה תלויה בנאמנותנו לעקרונות היסוד המכוננים אותה כמוסד כללי וחופשי, ולא בקבלת תכתיבים פוליטיים של "בעלי המאה" בכל רגע נתון.

אנו סמוכים ובטוחים כי תדעי, כבעבר, לנהל את ענייני האוניברסיטה ברוח ערכי ההשכלה, החירות והאתיקה החרותים על דגלה. ברוח זאת, אנו מבקשים להיפגש עימך על מנת שנוכל להביע בפניך את עמדתנו בזכות ערכיה הכלליים של האוניברסיטה היקרה לכולנו.

על החתום,

(--)